

Министерство на земеделието и храните

**Оперативен анализ
за основни земеделски култури**

(Бюлетин № 3/2017)

София, 18 януари 2017 г.

Съдържание

1	Външна търговия с основни земеделски култури.....	3
1.1	Зърнени и маслодайни култури	3
1.2	Плодове и зеленчуци.....	4
2	Цени	5
2.1	Зърнени и маслодайни култури	5
2.2	Плодове и зеленчуци.....	6

Забележка: *Материалът включва оперативни данни, които нямат статистически характер, а служат само като ориентир за текущото състояние на пазара, в т. ч.: оперативна информация относно проведените основни селскостопански мероприятия по данни от областните дирекции „Земеделие“ и текуща информация относно товарите с основни зърнени и маслодайни култури, преминали границите на страната чрез основните пристанища.*

1 Външна търговия с основни земеделски култури

1.1 Зърнени и маслодайни култури

Основни зърнени и маслодайни култури - пшеница, ечемик и рапица (пазарна година, стартираща през м. юли)

През последната седмица през Пристанище Варна¹ са изнесени 52,5 хил. тона пшеница, а експорт на ечемик и рапица не е осъществен. Общо за периода от началото на пазарната 2016/17 година до 15.01.2017 г., износът на пшеница през порта нараства с 13,5% на годишна база, до 1 338,7 хил. тона, а този на рапица - над три пъти, до 216,5 хил. тона. Същевременно, износът на ечемик се свива с 88,7%.

Износ на пшеница, ечемик и рапица от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	04.07.2015 – 15.01.2016	04.07.2016 – 15.01.2017	Изменение
пшеница	1 179 607	1 338 695	13,5%
ечемик	123 559	13 916	-88,7%
рапица	70 207	216 457	208,3%

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

От началото на настоящата пазарна година до момента през „Пристанище Бургас“ ЕАД, опериращо на терминал Бургас – Изток 1, са изнесени 15 хил. тона пшеница, а експорт на ечемик и рапица все още не е реализиран.

По предварителни данни на НСИ (обхващащи цялата търговия със зърнени култури - по морски, речен и сухоземен път), през периода юли – октомври 2016 г. от страната са изнесени общо 2 363 хил. тона пшеница, 172,2 хил. тона ечемик и 466,5 хил. тона рапица. Спрямо същия период на предходната година, експортът на пшеница и рапица се увеличава съответно с 38,1% и 97,7%, докато този на ечемик намалява с 47,4%.

Основни зърнени и маслодайни култури - царевица и слънчоглед (пазарна година, стартираща през м. септември)

През последната седмица на Пристанище Варна не са преминавали товари с царевица и слънчоглед за износ. Общо за периода 01.09.2016 г. – 15.01.2017 г., износът на царевица и слънчоглед през порта е съответно с 40,1% и 49,3% по-малко спрямо същия период на предходната маркетингова година.

Износ на царевица и слънчоглед от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	01.09.2015 – 15.01.2016	01.09.2016 – 15.01.2017	Изменение
царевица	286 502	171 710	-40,1%
слънчоглед	106 276	53 901	-49,3%

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

¹ През последните няколко години Пристанище Варна формира около 50% от общия експорт на пшеница и царевица и около 30% от този на ечемик, слънчоглед и рапица.

От началото на 2016/17 пазарна година не е отчетен износ на царевица и слънчоглед от „Пристанище Бургас“ ЕАД.

По предварителни данни на НСИ, общият износ на царевица през първите два месеца на пазарната 2016/17 година (септември и октомври 2016 г.) е в размер на 499,7 хил. тона, а този на слънчоглед – 158,3 хил. тона, съответно с 44% и 10,3% повече на годишна база.

Вносът на зърнени и маслодайни култури традиционно е ограничен, като от 01.07.2016 г. до 15.01.2017 г. не е осъществяван такъв през наблюдаваните пристанищни терминали във Варна и Бургас.

1.2 Плодове и зеленчуци

По предварителни данни на НСИ, през периода януари – октомври 2016 г. вносът на пресни зеленчуци се увеличава с 1,5% спрямо същия период на 2015 г., до 193,9 хил. тона, а този на пресни плодове - с 13,2%, до 240,9 хил. тона.

Внос и износ на пресни плодове и зеленчуци през периода януари - октомври 2016 г., сравнено със същия период на 2015 г., тона

Поток	Продукти	януари – октомври 2015	януари – октомври 2016	Изменение
Внос	пресни зеленчуци	190 972	193 878	1,5%
	пресни плодове	212 854	240 940	13,2%
Износ	пресни зеленчуци	17 448	29 440	68,7%
	пресни плодове	32 571	33 272	2,2%

Източник: данни на НСИ (предварителни данни за 2016 г.), обработени от МЗХ

Бележка: „пресни зеленчуци“ включва търговията по тарифни кодове от 07010000 до 07099990, а „пресни плодове“ – търговията по тарифни кодове от 08010000 до 08109075.

Най-голям принос за нарастването на общия внос на пресни зеленчуци в рамките на периода има отчетеният ръст на доставките на домати с 16,2% или 8,2 хил. тона. Увеличение се отчита и при вноса на лук, моркови, краставици, марули, тикви и гъби – с между 1,6% и 96,6%, докато доставките на пиперки и картофи намаляват съответно с 10,6% и 19,2%.

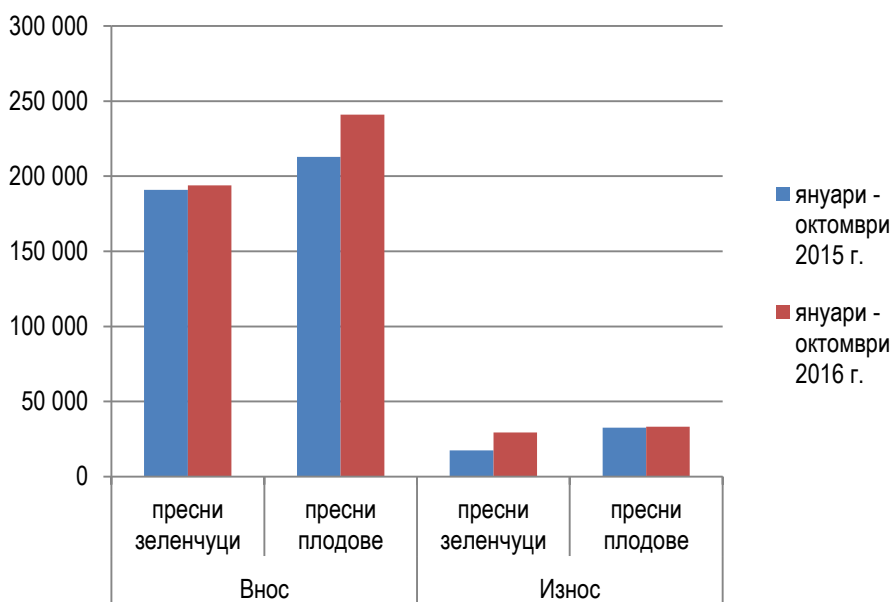
При пресните плодове водещ остава вносът на видове, които не се произвеждат в страната, като цитрусови плодове и банани – общо около 100 хил. тона за десетте месеца на 2016 г. От произвежданите в България плодове най-значително увеличение в количествено изражение се отчита при гроздето – с 6,8 хил. тона или 90,1%. Сред останалите продукти, по-съществено нарастване е налице при вноса на дини, ябълки, праскови, ягоди, кайсии и вишни – от 6,7% до 129%. От друга страна, импорът на черупкови плодове, череша, пъпеши, сливи и малини се свива с между 2,2% и 89% на годишна база.

През периода януари - октомври 2016 г. от страната са изнесени 29,4 хил. тона пресни зеленчуци и 33,3 хил. тона пресни плодове, съответно с 68,7% и 2,2% повече спрямо същия период на предходната година.

Основен принос за увеличение на общия износ на пресни зеленчуци на годишна база имат краставиците, гъбите и бобовите зеленчуци, чиито експорт нараства съответно с 3,9 хил. тона (58,8%), 1,9 хил. тона (над шест пъти) и 3,2 хил. тона (над петдесет пъти). Увеличение се отчита и при износа на пиперки, зеле, моркови, тикви, лук и патладжани – с между 61,1% и девет пъти, а намаление – при този на домати и картофи, съответно с 18,6% и 92%.

Сред произвежданите в страната плодове, най-значително увеличение на износа спрямо десетте месеца на 2015 г. се наблюдава при ягодите, ябълките, крушите и малините – с между четири и девет пъти, а по-умерено – при гроздето, кайсиите, прасковите, сливите, дините и вишните – от 6,6% до 54,6%. Същевременно, износът на черупкови плодове, череши и пъпеши намалява в рамките на 33,5% - 89,6%.

Внос и износ на пресни плодове и зеленчуци, тона

2 Цени

2.1 Зърнени и маслодайни култури

Към 11.01.2017 г. средните изкупни цени на ечемик, царевича и слънчоглед остават без промяна спрямо предходната седмица, докато при тези на хлебната и фуражната пшеница се наблюдава незначително повишение, съответно с 0,3% и 0,4%. Същевременно, изкупната цена на рапицата бележи намаление от 4,3%.

Изкупните цени на пшеница (фуражна и хлебна), рапица, ечемик и слънчоглед са с между 2,7% и 5,9% под нивата, отчетени по същото време на миналата година, като най-

съществено понижение е налице при слънчогледа. Единствено изкупната цена на царевичата бележи ръст от 6,3% на годишна база.

Изменение на изкупните цени на основни зърнени и маслодайни култури към 11.01.2017 г.

Средни изкупни цени на основни зърнени и маслодайни култури към 11.01.2017 г., сравнено с предходната седмица и със същия период на 2016 г., лв./тон без ДДС

	13.01.2016	04.01.2017	11.01.2017	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
Хлебна пшеница	295	286	287	-2,7	0,3
Фуражна пшеница	272	263	264	-2,9	0,4
Ечемик	268	253	253	-5,6	0,0
Царевица	272	289	289	6,3	0,0
Слънчоглед	717	675	675	-5,9	0,0
Рапица	695	690	660	-5,0	-4,3

Източник: данни на САПИ ЕООД (средноседмични цени), обработени от МЗХ

2.2 Плодове и зеленчуци

Към 13.01.2017 г. се наблюдава леко покачване на средната цена на едро на вносните домати на тържищата в страната с 1% на седмична база. При картофите и ябълките поскъпването е по-значително – с 12,5%.

Сравнявайки със същия период на 2016 г., цената на едро на картофите бележи ръст

от 14,3%, докато тази на вносните домати се понижава с 5,7%.

Средни цени на едро на основни плодове и зеленчуци към 13.01.2017 г., сравнено с предходната седмица и със същия период на 2016 г., лв./кг

	15.01.2016	06.01.2017	13.01.2017	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
картофи	0,63	0,64	0,72	14,3	12,5
домати (оранжерийни)	*	2,07	*	-	-
домати (внос)	2,11	1,97	1,99	-5,7	1,0
пипер (зелен)	*	*	*	-	-
дини	*	*	*	-	-
пъпеш	*	*	*	-	-
череш	*	*	*	-	-
ябълки	*	1,20	1,35	-	12,5
праскови	*	*	*	-	-
сливи	*	*	*	-	-
круши	*	*	*	-	-
десертно грозде (внос)	*	*	*	-	-

Източник: данни на ДКСБТ, обработени от МЗХ

* Няма данни

Изменение на цените на едро на основни плодове и зеленчуци към 13.01.2017 г.

